

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárváth Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Márczius 15.

Mikor a szabadság hajnali csillaga első sugarát vetette a földre, biborvörösre festve az egész tájat, ahová beviláglott, — akkor volt ezernyolcz-száznegyvennyolcz.

Mikor a szabadság hajnal csillaga, mint egy üstökös rohant elő s elárasztá, biztató sugaraival egész Magyarországot: mikor az emberiség minden egyes tagjába a tudás csiráját öntötte: — akkor volt 1848 márczius 15-ike.

Az a nap volt ez, amikor a bilincsvért embertömeg érezte, látta és tudta, hogy van agya, de nem használhatja, nem gondolkozhatik vele szabadon, van keze, melyet nem mozdíthat, s nyelve, melyhez nincs annyi ereje, hogy beszédre megindítson. Az a nap volt ez, a melyen mindent belátott, tudott maga felett gondolkozni, mikor érezte, hogy már végre itt a cselekvés ideje, hogy már egyszer tenni kell!

Olyan volt, mint egy izmos hatalmas vasszobor, melynek annyi ereje sincs, hogy talpatától csak egy lépésre is távozhassék.

Márczius idusán ébredt tudatára annak, hogy csak összpontosítani kell erejét és akkor elő áll a tehetetlen vasszoborból az erős, ép akarat. Érezte hogy benuult, beteg s hogy gyógyszerre van szüksége. De meghozta ezt is a szabadság hajnal csillaga, megérezte mindenkivel, hogy az egyedüli gyógyszer: a sajtószabadság

Ifju volt még akkor a magyar, beteges ifju. Abban a korban volt, a midőn még a fegyverforgatásra, — még nagyon megviselné, — de lelkesedni, tud!

És fáradhatatlanul, lelkesedve küzdött az új gyógyszerért, a szebb jövő megváltójáért: a sajtószabadságért.

Hogy jó gyógyszer volt, mutatta az eredmény.

Mert hatalmas a sajtó, csodákat művel, ha nincs lebilincselve. Ő az, aki megszerzi az elnyomottak igazságát, aki megvilágítja a tudatlanok elméjét, aki harcra bátorítja a csüggedőket és erőt önt minden halandóba. Ő az, aki az elnyomott népnek, valahányszor megbénulnak karjai és fásultá lesznek gondolatai a közönytől, új erőt önt beléjük, megszerzi agyuk friss, életrevaló gondolképességét és erőse, hatalmasá teszi őket s rettegetté ellenségei előtt.

Hol lenne most Árpád népe ha a sajtó nem világította volna meg elméjét? Hol, ha nem lett volna sajtó, amely annyiszor ujítja és annyiszor irányítja gondolatát és élénkíti fásult tagjait, gyógyította fájó sebeit? Boldogító és üdvös eszközünk a sajtó s csak akkor érezzük valójában nagyságát, ha vissza tekintünk az öt nélküli korra.

Márczius idusa, hogy ez birtokunkban van, mind a te érdemed!

És ezért nem szabad a dicső napot úgy emlegetnünk, mintha az csak tüntetés lett volna. Mert nem az volt. Hisz csodás szeretettel ölelte egymást a magyar, egy eszme szolgálatában állott s egy cél lebegett csak szemek előtt a haza boldogulásának elérése. Márczius idusán lobbant fel a szikra, melynek előbb-utóbb kikellett volna törnie. De hogy már telve voltak a honfi szívek a magasztos eszmékkel, jele a márczius idusán kivivott századokra jelentőséggel bíró diadal, dicsőség a halhatatlan márcziusi ifjaknak, akik a

mozgalom éléreáltak, örök hálánk a dicső magyar népnek, akik azt oly dicsően s oly szép eredménynyel vitták.

Régen volt, nagyon régen. . .

De a mikor megtörtént, egy szív, egy lélek volt a magyar nemzet. Voltak golgothái, de ketté törte azt férfiasan dicsőséggel és önérettel.

Oh, gyászos kornak törpe utódai mi, kik eszmék nélkül csak a mának élünk, tudnánk-e oly hősiességgel és oly odaadó lelkesedéssel küzdeni, mint tették azt az volt 55-ével ezelőtt, dicső őseink, — nem, soha sem!

És ezért dicső példa és örök emlék vagy te előttünk márcziusi idusa!

Leborulunk etötettek, ti harcosok, ti diákok, kik együtt harcoltatok sajtónk szabadabbá tételén, dicső harczok megkezdésével. Elismeréssel adózunk emberfeletti nagyságtok előtt s hozzátok megyünk tanulni s lelkesedni!

Öszinte szavak a Zrinyi szobor bizottságához.

Ne vegye tölem szerénytelenségnek a Zrinyi szobor bizottsága, hogy ezen őszinte szavakat hozzá merészkedem intézni. Nem tudom, kik a jelen bizottság tagjai, de arról meg vagyok győződve s a „Délsomogy“ egyik tudósítása szerint bizonyosra is veszem, hogy elnökének hazafiasága, ügybuzgalma oly annyira közismert, hogy éppen ezeknél fogva emelte őt a közbizalom ama megtisztelő állásba. A többi tagok sem állhatnak messze az elnöktől, mert az a józan bellátás és körültekintés, mely az elnök személyének megválasztásában nyilvánult, a segítő-társak kiszemelése alkalmával is érvényesült s az elnök az ő kiváló tulajdonsága daczára is bizonyára csak primus inter pares. Ha tehát őszinte meggyőződéssel az elismerés hangján szólok e bizottságról, úgy hiszem, nem fogja rossz néven venni tőlem,

A hirneves Béka boltosnál Pécsett

Az új esztendő alkalmával rendkívül olcsó árért kapható valódi szép Blous ruhára való selyem 40 kr. méterje, finom **Tenis flanel** 16 kr., továbbá **női ruhaszövetek** 20 kr. 25—30 és feljebb. Szönyegek mindenféle nagyságban 1 frt. 50 kr. és feljebb.

ki érdemekkel nem dicsekedhetik, e pár szót, melyet hozzá akarok intézni, sőt az igazi nagyságok tulajdonaként komoly fontolóra veszi szavam s ha van benne megszivlelendő, megsziveli azt; — ha ellenben a körülményekkel való tájékozatlanságnál fogva csak imbolygó fény után szaladok, megállít utamban s nem késik a felvilágosítással.

A „Pécsi Napló“ egyik számában már foglalkoztam a Zrínyi-szobor ügyével, de annak eredményét nem láttam. Vártam az eredményt, mert maga az ügy oly fontos, hogy a vele való foglalkozás még oly kiesiny emberek társaságában is, mint jómagam, nem szégyen — meg oly neves embereknek sem, mint a minökből áll az az előttem ismeretlen, de bizonyára meglevő szobor-bizottság.

A Pécsi Napló-ban közölt cikkemre feleletet sem itt, sem máshol nem kaptam. A bizottság működéséről még a Szigetvárott megjelenő „Delsomogy-ban“ sem láttam semmit, pedig ha a szobor ügyében, bármily lagymatagon is, megindult volna a munkásság, annak megemlékezésével nem maradt volna adós. Hát ha még intenzív, lelkes fáradhatatlan működést látna? Hivatásához hiven bizonyára örömmel üdvözölné a mozgalmat. Nem a helybeli sajtóban látom én tehát a hibát, hanem a jelen kor általános átkában, a közönyben, a mely már (bocsánat!) a szobor-bizottság lelkesedését is lelohasztja, munkaködét is előli.

Nem vád akar ez lenni. Vádolni nincs jogom senkire. Csupán a tényleges állapotot, helyzetét constatálom, amint azt én magamnak, valószínűleg helyesen, megalkottam.

Tenni kell valamit. Ne hangoztassuk pium desideriumként barátságos összejöveteleken azt, a mit egyéniségünk, a plebiscitum előlegezett kiténtető bizalma s maga a város vértanuja feltétlen kötelesség gyanánt ir előnkbe!

Ne engedjünk a tetszhalottnak tovább aludni akkor a midőn kezünkben az éltető, élet adó szérum!

Ne késlekedjék a bizottság, ne veszítse el bizalmát, különösen most, mikor a város felvirágoztatását annyira szíven viselő, a jótékonyt oly nemesen gyakorló főúr lakik közelében mint báró Biedermann-Rezső. Ha az ő rokonszenvét megnyerték ez ügynek, ami pedig oly könnyű dolog, — akkor már biztos a szobor felállítása; akkor majd a nemes példán felbuzdulva versengve igyekeznek mindenki kivenni részét a munkából. S ha a kezdet — így indulva el bizonyára — biztató, akkor — ismét ajánlom induljon meg a mozgalom országSZerte, hogy ne tucatszobrot vigyünk a vár elé, de önálló, a városhoz, a nemzethez, Zrínyihez méltó alkotást!

Igen tisztelt bizottság! Blaise Pascal azt mondja „A ki irtózik a tanácsoktól, attól tanácsokat sohse kérj.“ Én nem akarok tanácsokat adni, ettől magam rettennék vissza leginkább és legelőbb. De úgy gondolom, hogy az én csekélységem vélekedése sem irreveláns az igen tisztelt bizottságra, épen ezért felemelem szavam, hátha visszhangra talál.

Ugy hallom, hogy hetenként felolvasásokat tartanak. E felolvasásokat össze lehetne kötni a Zrínyi-szobor ügyével, hogy ugyanakkor, mikor a város közönsége élvezetet szerezni összegyűl, megerőltetés nélkül hadd rója le adóját hazafias kötelességének is. Így a szobor eszméje folytonosan felszínen maradvá, mindig közelebb és közelebb jutna a jelenleg bizonytalan megvalósuláshoz.

Itt a szabadság ünnepe. Ismét alkalmas pont arra, hogy a közvélemény felkorebácsolassék, hiszen a márciusi napok sohasem virradhattak volna reánk, ha már nem lettek volna Zrínyiek, kiknek szelleme meg-meglebbent időnként, átviharzott a lelkeken s megrögzítette a szabadság utáni vágyat a szívekben.

A Kárpátok orma daczosan veri vissza a jelen-kor jelszavát: Szobrot Rákóczy-nak! Ime, a kinek „Pro libertate“ volt zászlajára

írva, annak szelleme hat, munkál a szívekben, foglalkoztatja az elméket s a szív, lélek és elme szent elragadtatásában jelszót röpönt ki, mert látni akarja az alakot, mert érzi, hogy ez kötelessége!

Hát, akinek kardjára vérbetűkkel volt írva a szabadságért jelszó; hát a ki életével peesételte meg honszerelmét; hát csak annak emlékére álljon szégyenteljesen egy formátlan emlék a híres Szigetváriban!?

Fel kell ébreszteni a nemzetet! A szívek mélyén lappangó vágyak, érzelmek hadd törjenek ki egy erős riadóra!

A riadó megfuvása a szobor bizottság feladata, kötelessége: teljesítse feladatát, tegyen eleget kötelességének!

A mi kötelességünk a csatlakozás, az övé a vezetés.

Ribó.

A szigetvári izr. hitközség közgyűlése.

A szigetvári izr. hitközség e hó 8-án vasárnap délután tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a tagok szokatlan nagy számban jelentek meg.

Berkes Móricz dr. elnök megnyitotta az ülést és a templom építési ügyet kezdte ismertetni. Előadta, hogy a templom elnöki jelentés folytán hatóságilag lezáratott és így beállott annak a szüksége, hogy az a közbiztonságnak, mint a modern kor minden igényeinek megfelelőleg helyreállítsék. — Ehhez szükséges a templom mögött elterülő Szalay-fele telekből egy rész megvétele, melyért a tulajdonos 6400 koronát kér.

Elnök ismerteti a templom javítás módzatait, mely a telekkel együtt 40000 koronába kerül. Több felszólalás után, mely a község ily terhes vállalkozását elviselhetőnek nem tartja felteszi az elnök a kérdést szavazásra, hogy elfogadják-e a 40000 koronás ajánlatot, vagy egy olcsóbb de szerinte nem célszerű módzatot. — Itt is történt felszólalás, hogy e két mód egyik-

Hogyan halt meg Mátyás Péter.

Dr. Csenevics Amanti a 66-iki porosz háboru alatt az egyik osztrák huszár ezredben szolgált, miut orvos a königrázi útközet után garnizonba került, hogy a 100 ágyra berendezett kórházban érvényesítse tapasztalatait.

Az ispotály nem sokára megtellett sebesültekkel. Volt ott minden nemzetiségű beteg: oláh, lengyel, magyar, német, cseh, morva, tót, stb. egyik nehezebb, a másik könnyebb bajjal.

Főorvos Csenevics mellé volt még besorozva két segédorvos.

Mikor az első transport megérkezett a harcztérről, főorvos Csenevics feltette nagy kerek pápaszemét és sorba járta a betegeket. Mikor Mátyás Péterhez, egy pestmegyei legény ágyához ért, kinyitotta tubák tartóját s nagy méltósággal tette meg a kérdéseket.

— Mi van magának baj?

— Jeletem alássan, főorvos ur, egy kartács darab jkszakította a balczombomon a hust.

— Mutaték.

Az ápolók feltakarták Mátyás Péter

pokróczát, leoldozták czombjáról a kötést.

Főorvos Csenevics megvizsgálta a sebet, azután a pápaszemét feltolta a homlokára.

— Nagy baj van magának.

— Értem, jelentem alássan.

— Muszáj abschneiden.

— Nem értem, jelentem alássan.

— Vágok.

— Már vágta jelentem alássan.

— Nem kiesit. Nagyot. Vágok lábodat.

— Azt már ugyan nem engedem, jelentem alássan. Ha az a kartács az egészet elvitte volna, nem szólnék semmit; de mikor csak egy kis darabot vitt el, már csak utánna nem küldöm az egészet.

— Hát nem engedsz?

— Nem en.

— Fogsz halni.

— Inkább meghalok, de én fölábbal haza nem megyek a faluba a Böske elé.

— Nem felet. Egyik lábod maradsz.

Egész maradsz.

— Mindegy nekem. A fölséges Uristen ha úgy rendelte el, hát haljak meg.

Főorvos Csenevics dühösen dobta vissza a takarót, azután kiadta az ápolónak a

parancsot, hogy a koporsót meg kell csináltatni, mert Mátyás Péter közhuszár a holnapi napot sem éri meg.

Mikor a főorvos tovább ment, Mátyás Péter szépen megkérte egyik társát, hogy írjon haza levelet, mivelhogy ő írni nem tud, majd ő mondja. Ebben aztán elbucszott szülőitől, Bösketől, az egész falutól, mert ő meghal, megmondta a feresel.

El is küldték.

Alig hogy a levél megkészült, főorvos Csenevics rendeletére megjelent a páter Nicolaus és annak rendje és módja szerint meggyöntatta Mátyás Pétert.

A szegény közhuszár leszámolt a világgal. Hanyat feküdt, behunyta szemét azután képzeletben hazatért. Már otthon mulatott a lelke, azalatt szépen el is aludt. Látta a kis Bösket amint a gemeskutnál vizet akart meríteni s felszalasztotta a vödört. Épen jókor ért oda Mátyás. Egy csokért lehuzta a vödört, és másodikért vizet huzott, a harmadikért megmerítette a kórsót, a negyedikért haza is vitte neki. Mikor az ötödik csókot, a bucsucsókot akarta neki adni, úgy érezte, mintha valaki hátrarántotta volna erre a rántásra aztán felébredt.

sem kielégítő és hogy a határozathozatal egy hétre halasztassék el, de a szavazás elrendeltetett és az elnöki indítvány győzött.

Ezek után kért felhatalmazást az elnökség az építéshez szükséges összeg felvételére, mit természetesen a közgyűlés megadott. — Következett volna a napirend első pontja az évi zárszámadások bemutatása, de ez a jövő közgyűlésre halasztatott, mert a napirend második pontját az esti órákig tárgyalták és az első tárgynak nem jutott idő. — Amint haljuk a közgyűlési határozat ellen óvás emeltetett.

Lapunk zártakor vett értesülésünk szerint a főszolgabírói hivatal tudatta a kérévényezőkkel, hogy ez ügyben határozatot hozni nem illetékes. (szerk.)

H I R E K.

— **Bittó István meghalt.** Bittó István, Magyarország volt miniszterelnöke, főrendiházi tag, drávafoki nagybirtokos hétfőn reggel háromnegyed hat órakor életének nyolcvannegyedik évében esendesen meghalt. Bittó István már évek óta betegeskedett, az asztma bántotta. Ehhez a kellemetlen bajhoz hozzájárult még az influenza is, úgy, hogy a tél beálta óta ki nem mozdult a lakásából. Kezelőorvosai a nyugalmat ajánlották neki, de Bittó az egész napot mindig fönn töltötte és olvasással, írással foglalkozott. Vasárnap kissé jól érezte magát, s hétfőn reggel, mikor a komornyikja bement hozzá, már haldoklott és néhány percz alatt minden nagyobb szenvedés nélkül meg is halt. Holttestét az entreprise emberei ravatra tették az Andrássy-ut 76. sz. alatt lévő palotában. A beszentelés kedden délután volt mely után a holttestet Bittó születési helyére, a pozsonymegyei Sárosfára szállították és ott temették el. Halálának hírére az országházra, a nemzeti kaszinóra és a szabadelvű párt körre kitűzték a gyászlobogót. A temetésen ő Felsege a király is képviseltette magát. Azonkívül megjelent a kormány, a főrendiház és orsz. gyűlés tagjai közül is számosan,

valamint az előkelő világból is sokan vettek részt az impozáns temetésen. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy az elhunyt Bittó István a szigetvári kerületnek is két ízben volt orsz. gyűlési képviselője.

— **Lapunk felelős szerkesztője** nyolcz napi távollét után Szegedről megérkezett, hol egyszermind a párviadal vétségeért reá rótt 4 napi államfogház büntetését is kitöltötte. A szerkesztő a munkatársaktól a lap további vezetését már átvette.

— **Somogy vármegye központi választmánya** az 1899. évi XV. t.-cz. értelmében az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének 1904. évre leendő kiigazítására következő küldöttségeket választotta: Szigetvár, Mozsógó, Apáti, görögali jegyzőségekre: Elnök dr. Kriszt Béla, — Batyók Aladár, Nádassy Elek, Drávafok, Drávaszentmárton, Lakócsa, Teklafalu, gyöngyösmelléki jegyzőségekre: Elnök Kammerer Ferencz, — Keglovics István, Horváth Miklós, Darány, Dombó, Nagydobsza, Kálmánca, szulói jegyzőségekre: Elnök Thassy Elemér, — Rajner Gyula, Varga Dezső.

— **Megbűntetett tolvaj asszony.** Lapunk 9-ik számában megírtuk, hogy Bató József merenyei lakostól Ranics Juli 46 koronát ellopott és tetétt tagadta. Azonban a szigetvári csendőrség ez ügyben tovább nyomozott és sikerült is a lopott pénzen vásárolt nagyhalmaz ruhaneműt egy szalma káldban megtalálni. A tolvaj ezután már nem tagadott, a lopást beismerte miért is a helybeli járásbírósnál egy heti elzárásra ítélték.

— **Purim estély.** Sikerült purim estélyt rendezett tegnap este saját helyiségeiben Kaszter József szálloda tulajdonos. A vig társaság kitűnően mulatott a hajnali órákig.

— **Szociáldemokrata népgyűlés.** Mint értesülünk a szigetvári szocialisták a mai napon márczius hó 15-én a vásártéren tiltakozó Nagynépgyűlést tartanak a következő napirenddel: 1. Márczius 15-ének jelentősége, és a mai társadalmi rendszer. 2. A katonai javaslatok. 3. A magyarországi szociáldemokrata párt országos kongresszusi kiküldött megválasztása. 4. Általános munkás képző-egylet megalakítása.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk Dr. Dubovszky Károly nyug. cs. és kir. törzsorvos a Ferencz József rend lovagja és a hadi érem tulajdonosa 1848-49-iki honvéd főorvos, hosszu szenvedés után Székesfehérvárott élete 80. évében elhunyt. Temetése f. hó 8-án d. után a rom. kath. egyház szerint tartása szerint óriási részvét mellett ment végbe. Az elhunytat özvegye és négy gyermeke; köztük Dubovszky Oszkár szigetvári vasúti tisztviselő és a rokonság gyászolja. Áldás emlékére.

— **Ipartestületi közgyűlés.** E hó 8-án kellett volna az ipartestület közgyűlését megtartani, mely azonban tekintettel a megjelent tagok számára nem volt határozatképes. Így az évi közgyűlés ma délután 3 órakor lesz megtartva mely tekintettel az új választásokra, igen érdekesnek mutatkozik.

— **Az áruló pipa.** Bizonyára megátkozta Nagy István helybeli csavargó a pipa feltalálóját, mert betöréses lopását ez árulta el. Az eset a következő: F. hó 8-án este, nevezett a kerítésen át behatolt Jukk János helybeli eszmadia kertjébe hol a lakatott az ajtóról lefeszítvén az udvarba jutott és a tyuk ketreczből több tyukot ellopott. A nyomozáskor a tolvajnak mászás közben a földre hullott pipáját megtalálták, melyet több szavahihetőtanu Nagy pipájának ismert. A tyukusra éhes tolvajt a pipája a kaposvári kir. törvényszékhez jutatta.

— **Érdekes meghívó** került kezünkbe „a szigetvári ipartestülettől“ amely így szól: „Miután a folyó évi márczius 16-dikára kitűzött rendes évi közgyűlés a tagok kevés számban való megjelenése folytán megtartható nem volt, az újabb közgyűlés határidejéül folyó évi márczius hó 15-ik napjának fél 3 órája tüzetik ki, melyre a városház tanácsstermébe tisztelettel meghívja“ *„Az előjáróság. Lám a Borsszem Jankó és Mátyás Diák, kis Miska a kedélyes ipartestületi előjárósághoz képest. Amit ők „a tagok kevés számban való megjelenése folytán“ el nem tudnak intézni márczius 16-dikán, azt egyszerűen elvégzik az újabb közgyűlésen, márczius 15-dikén, a „fél 3“ alatt pedig közelebbi megjelölés hiányában, tekintettel a meghívó humoros hangulatára, — természetesen éjfél utáni fél 3 órát kell érteni. Fából vaskarika!*

— Az ágya előtt állott az egyik segéd orvos, Lezinszky, ő rázta fel.

— Mátyás!

— Parancs!

— Ne busuljon kend semmit. A lábát nem kell levágni, nem is kell meghalni. Hazaviheti mind a kettőt Böskének. Jól tette hogy nem engedte levágnatni. Majd én meggyógyítom magát. Hanem azt az egyet kikötöm, hogy főorvos ur Csenevicsnek meg ne mondja, hogy én gyógyítom. Érti?

Hogyne értette volna szemje felvillant és az egész ábrázata kiderült a szegény Mátyás Péternek. Hirtelen megkapta az orvos kezét és olyan esókot adott rá mintha édes apjáé lett volna az. Lezinszky bekötözte a sebeit és Mátyás Péter az egész éjjel olyan jól aludt, mintha bizony semmi baja sem lett volna.

Másnap Csenevics újra vizitet tartott. Mikor oda ért Mátyáshoz s leoldozta kötését, újra megkérdezte:

— Most is nem engedsz vágok?

— Nem én, jelentem alászan.

— Hónap kimégysz temető.

— Ha a fölséges uristen akarja ki-megyek.

— Nem ki megyek, meghalsz.

— Hát meghalok.

Csenevics bekötözte a sebet, azután oda fordult az ápolóhoz, hogy a koporsó kész-e, mert a közhuszár meg fog halni.

Utána aztán újra megjelent Lezinszky, újra bekötötte Mátyás lábát.

Igy ment aztán két hétig. A harmadik héten, mikor a vizit órája eljött, hát Mátyás Péter az ágya előtt állva fogadta a főorvos urat. A főorvos ur feltolta homlokára a pápaszemet, mint szokta.

— Na?

— Nem értem, jelentem alászan.

— Te vagy halva

— Élek jelentem alászan.

— Nix élek! élek nem élek. Muszaj

meg vagy halva. Holnap mész haza.

— Jelentem alászan a főorvos urnak, szívesen elmegyek haza, de nem vagyok meghalva.

— Nem beszélsz. Kapsz bizonyítvány, hogy vagy halva.

Mátyás Péter ebbe is szívesen beleegyezett.

Mert hát úgy esett a dolog, hogy Csenevics doktor ur Mátyás Péter bekövetkezendő haláláról már annyira meg volt győződve, hogy hivatalos jelentésébe bele vette. Onnan azután már nem lehetett kitörölni. És Mátyás Péter a hivatalosan meghalt közhuszár vígan utazott haza két egészséges lábával Böske örömére.

A galicziai garnizonba pedig elkönyvelték a halottak rovatába.

Vasary Béla.

— **Márczius 15-ikének megünneplése nálunk.** Mint értesültünk városunkban a társas egyesületekben és több vendéglőben is megünneplik a szabadság emlékünnept. Így az Olvasó-egyletben tegnap este volt az ünnepség és társas vacsora, valamint *Puskás József* „Zrinyi“ vendéglőjében is. Ma este pedig a „Polgári kaszinó-ban és *Kösz Sándor* vasuti vendéglőjében lesz megtartva a hazafias ünnepély, melyekről lapunk jövő számában fogunk bővebben megemlékezni.

— **A szigetvári segély-egylet közgyűlése** folyó hó 8-án volt a „Korona“ szálloda nagytermében *Hegyessy János* főszolgabíró elnökele alatt A részvényesek nagy számban jelentek meg ez alkalommal. A gyűlés mindvégig a legesendesebben folyt le. A mérleg és vagyon kimutatásról szóló jelentést az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével együtt a közgyűlés egyhangulag elfogadta, s a felmentvényt az illetőnek megadta. Bátran elmondhatjuk, hogy e pénzintézet igazán a humánitásra törekszik, mert az irat díjjakat a felére szállították le. Azonkívül jótékonyezélra is annyit áldoz, hogy városunkban nincs egy intézet sem még a gazdag szigetvári takarékpénztár sem mely aránylag annyit áldozott volna jótékony ezélra mint ez az intézet. Ház építési alapra is 10000 koronát szavaztak meg. Mi szintén dicsérendő dolog, mert ilyen formán csakhamar ha így haladnak a város egy díszes épületet nyer. A közgyűlés tapintatos és helyes vezetéseért elismerésünket kell kifejeznünk *Hegyessy* (elnök) főszolgabírónak. Valamint a vezetésben buzgón működő igazgatóság és felügyelő bizottságnak is. *Schwarz Ignác* könyvelőnek és *Farkas János* pénztárnoknak pedig az intézet érdekében kifejtett munkásságuk és odaadó fáradozásaikért, mint halljuk teljes elismeréssel adóztak. Elmondhatjuk, hogy ez az intézet jó uton halad, mit az is mutat, hogy az idén is a részvényesek száma óriási mérvben szaporodott.

Mindenki tudja, hogy a *Mauthner*-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és, hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobbak és árai igen olcsók.

— **Csontszedők.** Már többen panaszkodtak nálunk, hogy naponta egész csoport nagy kamasz csavargó kölyök; zsákkal az udvarokba hatol, hogy csontot szedjen. És ez ürügy alatt ott mindent felforgatnak, s ha esetleg a gazdának, vagy a lakónak valamely értékesebb tárgya is kün van, azt is a zsákba rejtik és elemelik. A szemtelenül betolakodó kamaszokra ez uton is felhívjuk a rendőrség figyelmét.

VIDEKI TAKARÉKPÉNZTÁRI RÉSZVÉNYEKRE, MORSZEGYERRE, ALLAMPAPIROKRA KÖLCSÖNT
ADUNK, RENDTELMESS VIZSGÁLATÉSI FELTÉTELEK MELLETT, FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.

HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

Hírek a városházáról.

Tegnap d. előtt 9 órakor tartotta a képviselő testület rendkívüli közgyűlését a városház tanácstermében.

E gyűlésen elsősorban is közvilágításunkkal foglalkoztak. Mert mint lapunk múlt számában is említettük *Fischmann* helybeli gőzmalom tulajdonos ajánlatot tett a városnak villanyval való világítására. Mire nézve a következőleg határoztak; A villanyvilágítás ügyének tanulmányozására és véleményes jelentés tételre 7 tagu bizottságot választott a képviselő testület saját kebeléből, melynek tagjai: *Balog József* városbíró dr. *Kriszt Béla*, dr. *Szabó István*, *Osasodál János*, *Fuchs Zsigmond*, *Varga Sándor* és *Walde Lajos*.

Érdemlegesen csak a kiküldött bizottság jelentése után fog a közgyűlés ez ügyben határozni.

Tárgyaltatott még a hosszú utcajai háztulajdonosok gyalogjáró kiépítése ügyében beadott kérvénye. Ez ügyben a képvis. testület azt határozta, hogy azoknak a háza előtt akik, a kötelező nyilatkozatot aláírták, saját költségükre megcsináltatja a járdát.

Még egy fontos tárgya tárgya volt a gyűlésnek — és ez az iskolaszéki tagok választása.

Megválasztották: dr. *Szabó István*, dr. *Kriszt Béla*, *Tóth István*, *Duchon Ödön*, dr. *Raksányi Árpád*, *Balogh József*, dr. *Berkes Mór*, *Osasodál János*, *Baumgartner Adolf*, *Niesovics Vazul*, *Varga Sándor*, *Boronkay Kálmán*, *Farkas György*, *Walde Lajos* *Walentényi György*, *Rácz Péter*, *Turbéki Mátyas*, *Czeglédi József*, *Darázs József* és *Lógrádi Istvánt*.

Mindezek után még apróbb ügyekkel foglalkozott a képviselő testület és illetőségi ügyeket intéztek el.

CSARNOK.

Riadó.

Márczius idusán kigyuladt csillagunk: Magyar szent szabadság lehullott a porba. S Árpád ivadéka hallgatagon nézi. Hogy ezt a szent tüzet az ellen kioltja. Rab a magyar nemzet, bár nincs bilincs kezén. Hej! de a lelkére dermesztő fagy borul. Tépdesik szagatják szabadsága fáját. És a magyar csak türi, csak türi szótlanul. Óh! mért nem pendülsz meg nagy *Petőfi* lantja. Dörögj! hogy dalod a velőkön hasson át! Mért nem bontjátok ki azt a honvéd zászlót? Mért nem fujjátok meg a harezai harsonát?

„Rossz idöket élünk—rossz csillagok járnak“
Osztrák dalt ver vissza a Kárpátok orma
Nem magyar zászló leng *Mátyás* palotáján
S kétfejü sas készül vig halotti torra.
És mégis, és mégis ünnepel a magyar
Örömteli szívvel hirdeti hogy boldog!
Ez a nembánomság leveri a lelkem
S márczius idusán fájó könnyet ontok.
Keserü, bu panasz fakad a szívembe;
Nem érzed óh! magyar tenvéred hullását?
Mért nem bontjátok ki azt a honvéd zászlót?
Mért nem fujjátok meg a harezai harsonát?

Vérpiros az égbolt . . . menydörgés hallatszík
Egymás hátán tolong a sok sötét felleg . . .
Villám cikázik át a felhő fátyolán
Magyarok! úgy érzem rossz idő közeleg!
Ébredj! ébredj Magyar! mutasd meg még egyszer

Hogy szabadság vágya égati a magyart!
Honszerelem lángja gyujtsa meg a szived,
Melyet eddig álom szemfedője takart.
Bonsátok ki azt a tépett honvédzászlót
Hiszen nem boldog még dicső *Árpád* hona!
Vagy szent diadalra vagy bus temetésre:
De riadjon a kürt, zugjon a harsona!

Pető Sándor.

KÖZGADASÁG.

☐ **Néhány szó a lovak szemellenzójének a szemekre való káros és hátrányos voltáról.**

a „Délsomogy“ számára írta: *Puskás Ferencz* főiskolai tanár.

Jelen cikkcskémben röviden ismertetni óhajtom a gazda és ló tartó t. közönséggel ama rendkívüli nagy károsodást és hátrányt mely a lovak kantárjának szemellenzővel való felszerelésétől származik.

Hogy mi indította az embereket a szemellenző használatára valóban biztosan nem tudom csak sejttem. Valószínű ugyanis hogy az első ilyen szemellenzővel ellátott, kantár készítő, bizonyára az a ezél vezérelte, hogy ezzel tán sikerül épségben tartani, s a különböző külső káros behatásoktól megvédeni megovni a szemet.

Azonban az illető mint az az alábbiakból világosan kitünik éppen ellenkezőjét érte el annak amit akart. Amennyiben nem vetvén számot a ló szemének bonoztani elhelyeződésével ezen szemellenzővel sokkalta többet ártott mint használt.

Nevezetesen a ló szemének bonoztani elhelyeződése olyan, hogy annak egy ilyen ellenző féle bőrlap nagy hátrányára, mondhatni megvakulására vezető kárára van. Ugyanis a ló szemei oldalt vannak elhelyezve, s nem előrefelé mint például a kutyaé.

Enélfogva könnyen elképzelhető, hogy az ellenző bőrlapját kénytelen az a szegény állat nézni, mert annak a belső lapja esik vele szemben s a szem tengelyébe. Így tehát épen ellenkezőjét érik el annak az ellenző alkalmazói mint amit akarnak. Tudni illik az állat előre felé mint amerre kényseritik az ellenzővel, hogy lásson, szemének bonoztani elhelyeződése miatt nem láthat illetve keveset láthat csak; oldalfelé pedig amerre rendes körülmények közt kitünően láthatna, ez esetben épen az ellenző miatt nem igen láthat.

Emigy kényserhelyzetbe jutván az állat ott van a hol az a bizonyos mádi zsidó, hogy se előre se hátra. De minthogy, az állat szeme fénysugarakat kap, tehát fényt vissza is vet, azonban a visszatott fénysugarak, minthogy a ló szemei a két ellenző között, mintegy kamrába vannak zárva az ellenző belső felületéről újból vissza csapódnak a szembe. Ez a vissza csapódott fény aztán folytonos izgalomban, állandó fél homályban tartja a szemeket. Ebből aztán önként következik, hogy ezen izgalom és fél homály melyek folyton tartanak addig míg a kantár a ló fején van, nem lehetnek valami jótékony hatással a szemre, hanem azt sorvasztják annak alkalmazkodó és látóképességét idő nap előtt tönkre teszik.

(Folytatás következik).

Kiadja a szerkesztőség.

Kohn Katicza

PÉCSEFT.

Értesíti az igen t. hölgyeket, hogy
diszkrét finom izlésű

tavaszi kalapok

megérkeztek.

Legújabb gázboák, arczfátyolok
raktáron vannak.

szőlő birtok.

A zsidóti alsó hegyen 2 holdnál nagyobb szőlő a rajta lévő présházzal és felszereléssel eladó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal

Czim özv. Friedl Antalné

Somogy Tarnócza. (puszta.)



Megvételre kerestetik

egy pár 15 $\frac{1}{3}$ – 16 markos

jó hintó ló

Ár lehet 1000 koronáig.

Czim: A kiadóhivatalban.

Haszonbéri hirdetés.

A szigetvári római katolikus plébániai templom tulajdonát képező és a szigetvári 20 sz. tkvben A 1 3 sor. 1519 hrszám alatt 70 katastrális holddal és 116 □ öllel felvett tagosított birtok, mely 1200 □ öllel számítva 93 hold 516 □ ölet tesz, folyó 193. évi október 1-jével kezdődő és 1909. évi szeptember 30-kával végződő egymást követő hat évre a pécsi Megyéspüspök úr Ó Méltósága jóváhagyásának fentartásával zárt ajánlati verseny útján haszonbérbe adatni fog.

A haszonbérletre vonatkozó zárt ajánlatok 1 koronás bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátva azon határozott kijelentéssel, hogy ajánlattevő a haszonbéri feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti 1903. évi április hó 2-ikának délelőtt 11 óráig fogadtatnak el a szigetvári római katolikus plébánia hivatalban.

A zárt ajánlatokban a haszonbéri összegnek nemcsak számokkal de betűkkel is megírva kell lennie.

A haszonbéri feltételek Szigetvárott a római katolikus plébánia hivatalban délelőtti 10 és 12 óra közt bárki által betekintheők.

Az ajánlatok 1903. évi április hó 2-án délelőtt 11 órakor fognak a szigetvári római katolikus plébánia hivatalban felbontatni.

Az ajánlatok elfogadhatósága, valamint a haszonbéri szerződés megkötése fellett a pécsi Megyéspüspök úr Ó Méltósága fog jogérvényesen és kötelezőleg háározni.

Szigetvárott 1903. évi márczius hó 13 napján.

Horacsek Endre
plébános helyettes, mint a szigetvári r. k. plébánia templom javainak felelős kezelője.



Haszonbéri hirdetés.

A szigetvári római katolikus plébánia javadalom tulajdonát képező és a szigetvári 42 sz. telekkönyvben A + 2 sorszám 1518 hrszám alatt 219 katastrális holddal 1589 □ öllel felvett tagosított birtok, mely 1200 □ ölet tesz — az ugyan ezen telekkönyvben A + 1 sor 50 hrsz. és 52 összeír számú plébánialak udvarában levő egész istállónak, fészernak és a kert felének használatával együtt — folyó 1903. évi szeptember 15-ikével kezdődő és 1909. évi szeptember 14-ikével végződő egymást követő 6 évre a pécsi Megyéspüspök úr Ó Méltósága és a szigetvári tekintetes kir. járásbíróóság jóváhagyásának fentartásával zárt ajánlati verseny útján haszonbérbe fog adatni.

A haszonbérletre vonatkozó zárt ajánlatok 1 koronás bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátva azon határozott kijelentéssel, hogy ajánlattevő a haszonbérleti feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti 1903. évi április hó 2-ikának délelőtt 11 óráig fogadtatnak el a szigetvári római katolikus plébánia hivatalban.

A zárt ajánlatokban a haszonbéri összegnek nem csak számokkal, de betűkkel is megírva kell lennie.

A haszonbéri feltételek Szigetvárott a római katolikus plébániai hivatalban délelőtt 10 és 12 óra közt bárki által betekintheők.

Az ajánlatok 1903. évi április hó 2-án délelőtt fognak a szigetvári római katolikus plébánia hivatalban felbontatni.

Az ajánlatok elfogadhatósága, valamint a haszonbérleti szerződés megkötése fellett a pécsi Megyéspüspök úr Ó Méltósága és a szigetvári kir. Járásbíróóság, mint a plébánia javadalomra bírói zárt rendelt bíróság fog jogérvényesen és kötelezőleg határozni.

Szigetvárott, 1903. évi márczius hó 13 napján.

Horacsek Endre
plébános helyettes, ugy is mint Marton Mihály plébánosnak bírói és egyházi zárgondnoka.

Ruepprecht testvérek Pécsen.

Ajánljak legjobb minőségű saját gyárukban készülő következő gépeket és tárgyakat

Harangokat vasállványokkal, vas és ércz öntéseket

tűzoltó gépeket és szerelvényeket,

kerti fecskendőket, kutakat, vízvezeteki és fürdő-berendezéseket

mosó és facsaró gépeket, borsajtó és szőlő morzsolókat,

szőlőművelési és borászati gépeket

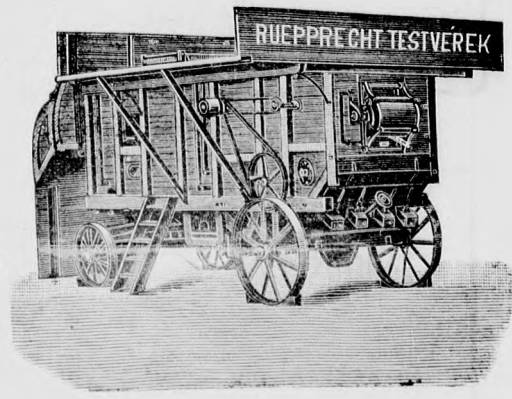
tizedes és százados mérlegeket, malomgépeket és teljes berendezéseket

gőzgépeket és gőzkazánokat,

gazdasági és takarmány feldolgozó gépeket,

minden e szakmába

vágó munkákat, javításokat és géprészeket.



SZABADALMAKAT
ÉRTEKESÍTŐ VALLALAT
 PÁSZTOR (TÖRV. BEJ. CZÉG)
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 17.
 Megszeres szabaddaimakat, finanszíroz
 talalmányokat, beajstromoz védjegyeket
 és mustrákat.
FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN.

SCHNEID Köhögési tea és hurút por
 gyógyszerész-féle
 a St. Georgs-gyógyszertárból Wien V/2
 Wimmergasse 33. Orvosi rendelet szerint ké-
 szítve. Jótékony hatással bír a lélegző szer-
 vekre, nyálkaoldó köhögési inger esőkkentő,
 a rekedtséget és torok-csiklandozást megszü-
 nteti. Por 50 kr., a hozzá való tea 50 kr. Postai
 szállítás 20 kr. csomagolási díj portó nélkül.
 2 osomagnál kevesebb nem küldetk. — Kérjük,
 a Szent György-féle gyógyszerár védjegyét
 figyelembe venni, ezen hirdetéset pedig kívágni
 és megőrizni sziveskedjék.

Vergyógyítás (Hemopatia). Új és eredeti
 15 év óta kipróbált gyógymód, a mely ha-
 zánk és a külföldi jobb köreben általános
 elismerésnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel
 esz alkalmazva asthma, szív-gyomor-, hólyag-
 és idegbajokban, vér- és bőrbántalmak ellen
 és kizárja az elmezavar és szélhűdés beálltát.
 A kezelése kellemes, nem gátolja a beteget
 napi foglalkozásában és tartós gyökeres gyó-
 gyulást eredményez. E gyógymód megalapítója
 Dr. Kovács J. fővárosi orvos, a kinek *Buda-
 pesten V., Váci-körút 18. sz.* alatt egy, ezen
 célra berendezett orvosi rendelő intézet van
 melyet mindazoknak legmelegebben ajánljuk
 a kik a fent elősorolt bajok valamelyikében
 szenvednek. Dr. Kovács J. levélbeli megkérés-
 sére készségesen válaszol.

JUSTEIN FÜLÖP
 cukrozott
hashajtó labdaccai
 mit már évek óta a legelőkelőbb orvosok, mint has-
 hajtó és oldószert ajánlanak, nem gátolják az emészté-
 st és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott készítmények
 végett még gyermekek is szívesen veszik.
 Egy 16 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 dobozt,
 tehát 128 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. — 2 kor. 45 fill. előleges
 befizetés után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.
 Óvás! Utazásoktól különösen óvakodjunk.
NEUSTEIN FÜLÖP
 Szent Lipóthoz* címzett gyógyszerára
 Wien, I., Plankengasse 6

Fontos minden menyasszonynak!
 Szükséglete beszerzése előtt ne
 mulassza el
 Alapítottat 1846.
Tausky J. Fiai
 ruha- és fehérneműek-gyáratól
Pozsony
 a speciális árjegyzéket, mely
 különféle czélszerűen összeállított
 kelengye-költségvetéseket tartal-
 maz, bérmentesen megkérjük.
 Megbízható czég! Pontos kiszolgálás!
 Kiváló munka! Jutányos szabott árak!
 Jó anyag!

Minden ap friss pörkölés
 jo **KÁVÉ** aleső
 I kgr. pörkölt kávé 1 frt 85 kr.
 I „ nyers „ „ 68 „
 Postacsomag 4^{kg} kilo kávé portómentesen küldetk.
BRÜLL GYULA (SZENES SÁNDOR UTÓDAI)
 Budapest, V., Nádor-utca 8.

REICH L. FIAI
 Újgyárak, cs. és ktr. udvari szállítók
 BUDAPEST, VII. ker., Lövölde-tér 2. szám.
 Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphon- és gázeuse
 palackokat legolcsóbb árak mellett és pedig:
 I Lada kb. 200 ár. 16 unciás sima, fehér v. világos kék (aqua-
 marín) színű Syphonpalackot csapval vagy talp nélküli. 62 korona
 I Lada kb. 200 ár. gázeusepalackot gumigyűrűvel és üveg-
 gölyövel ellátva, fehér vagy világos kék (aquamarin) színű,
 magas vagy alacsony alakú. 52 korona
 Szállítási és csomagolási költségek, budapesti pályaudvarig bér-
 mentesen, közpénzületés ellenében 2% sonto. — 10 lada rendelés
 után 5% rabatt. Más nagyságúknak és különféle általunk törvényesen
 védett alakokat megfelelően olcsón szállítunk. Próbált irások vagy
 czégyvessékeknek csak az elkészítési költségeket számítjuk, ellenben
 az alak és kísérlet költség nem számítottuk. Meggyegyzünk még, hogy
 megvizsgált 20 legkér. nyomású Syphonpalackaink Magyarországon
 csak kizárólagosan közvetlen a mi gyárunkból szerezhetők be

DEHMAL KÁROLY
 zongora-gyáros
 kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok
 ra kitérő és kölcsönző-intézet
 Budapest, IV., Károly-körút 20.

MAGYAR IPAR
 Következően felsorolt saját készítményű jó minőségű áruinknak
árjegyzékét áttekintésre ajánljuk.
 1 drb. bécsi piros paplan 1 frt 80
 1 „ bordó „ „ „ „ „ 2 „ 80
 1 „ Satin Chachmir paplan 3 „ 80
 1 „ atlasz Cachmir paplan 5 „ 80
 1 „ selyem atlasz „ „ „ „ „ 8 „ 50
 3 részű volin matraz 4 „ 50
 3 „ Crin de afrique „ „ „ „ „ 7 „ —
 3 „ szőr „ „ „ „ „ 10 „ —
 3 „ szőr „ „ „ „ „ 14 „ —
 1 szalmazsák letűzve 2 „ 20
 1 drb. acél sodrony ágybetét 5 „ 50
 1 „ párnázott ruganyos matraz 15 „ —
 1 összehajtható vasgágy tengeriút matraz 10 „ —
 1 drb. fanel takaró 1 „ 80
 1 asztal, 2 ággyerítő 5 „ 50
Giehner Mór és Testvére BUDAPEST
 Üllői-út 3. sz.
 1902. augusztus hó 1-től IV., Múzeum-körút 27.

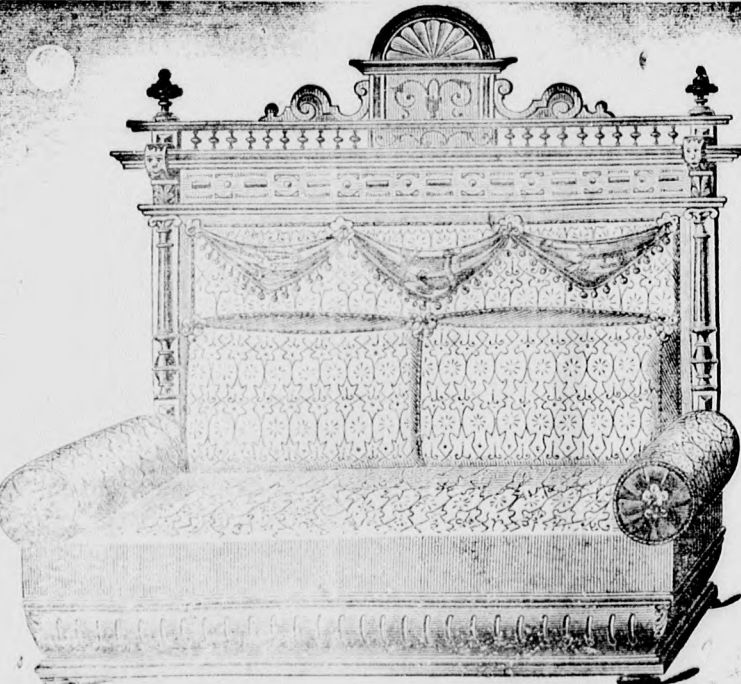
Lohr Mária Csipke-, vegyészeti
 tisztító
 és műfestő intézet
 (ezelőtt Kronfusz). Megbízások átvételnek
 VIII. Baróss-utca 85. Telefon 5708.

Magyar **festék-, kence- és lakkgyár**
KRAYER E. és T^a
 — József főherceg udvari szállítója
 a magyar államvasutak és más nagy vállá-
 latok szállítója —
 BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 6. SZÁM.

Budapesti malomépítészeti
 és gépgyár
PODVINECZ ÉS HEISLER
 BUDAPEST, VÁCI-ÚT 141/V.
 GYÁRT:
 BENZIN MOTOROKAT ÉS
 BENZIN LOKOMOBILOKAT
 szelepes vezényművel 2-50 lóerőig.
 Megbízható képviselők kerestetnek.

OSAN
 a legkedveltebb és hajfestő szer
 legelőszegesebb
 sötétszöke, barna és fekete. Ára 5 kor.
 a szájak és fogaknak legeslegjobb az **OSAN** K. 1.76 és
 88 fill.
 Czerny-féle keleti a legjobb és legelőszegesebb szépítő-
 szer. 1 üveg ára 2 korona. Ehhez
 hygien. balzsam-zappas 60 fillér.
 Főszékhely: Czerny J. Antop, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Friedman Károly
 legnagyobb és legelőszegesebb
BUTOR-raktára
 kárpitos és diszítő
 üzlete
PÉCSETT,
 Siklósi országút 44.
 Ismételőknak, nagyobb
 berendezéseknél egyesek-
 nek is
 10% engedmény.



Honi gyártmányu férfiszövetek,
 ugymint brassói, gácsi, nemkülönbben brüni és angol tavaszi udonságok nagy mennyiségben
 megérkeztek, s így mindenkinek módjában áll ruhaszükségletét 35 százalékkal olcsóbban, mint
 bárhol beszerezni, mert eredeti gyári árban árusítjuk.
 Kizárólagos posztó gyári raktár **LEICHER ÉS FLEISCHER PÉCS,** Király-utca 1. szám.
 Ruhák készítését kívánatra mérték után is elfogadunk.

Nyomatott Kozary Ede gyorsajtóján Szigetvár